

Psykiatri

Eftersamtaler ved ophør af en tvangsforanstaltning			
Udgiver	Region Hovedstadens Psykiatri		
Dokumenttype	Vejledning	Version	2
Forfattere	Psykiatriens Sekretariats- og kommunikationsafdeling	Gældende fra	20-12-2011
Faglig ansvarlig	Region Hovedstadens Psykiatri	Næste revision	18-12-2013
Ændringskommentar	Lagt i skabelon		

Formål

Målgrupper og anvendelsesområde

Definitioner

Fremgangsmåde

Ansvar og organisering

Referencer, lovgivning og faglig evidens samt links hertil

Akkrediteringsstandarder, henholdsvis DDKM og JCI

Bilag

Formål

Formålet med samtalen er at få belyst patientens og personalets opfattelse af den situation, som ledte til tvangsanvendelse dels for at kunne forebygge anvendelsen af yderligere tvangsanvendelse og dels for eventuelt at gennemføre tvang på en anden måde ved fremtidige tvangsforanstaltninger.

[Tilbage til top](#)

Målgrupper og anvendelsesområde

[Tilbage til top](#)

Definitioner

Alle patienter tilbydes en eller flere samtaler efter ophør af en tvangsforanstaltning.

En eftersamtale er en semistruktureret samtale, der finder sted på foranledning af en kvalificeret sundhedsperson og med nærmere fastsatte krav til, hvad der skal indgå i samtalen. Samtalen er en systematisk gennemgang og bearbejdning af patientens oplevelser i forbindelse med udøvelsen af tvang. Andre forhold knyttet til tvangsforanstaltningen, som må antages at kunne fremme formålet med samtalen, kan inddrages i samtalen af såvel patient som af personalet.

Eftersamtalen skal tilbydes i situationer, hvor der er udøvet tvang inden for almen voksenpsykiatri, retspsykiatri, børne- og ungdomspsykiatri, samt i forhold til patienter der er underlagt en tvangsforanstaltning, men pga. somatisk lidelse er indlagt midlertidigt på en somatisk afdeling.

Eftersamtalen skal finde sted snarest efter ophør af tvangsforanstaltningen, og senest i forbindelse med udskrivelsen.

Eftersamtalen skal finde sted på den afdeling hvor tvangsforanstaltningen er foregået, med mindre andet aftales.

Eftersamtalen kan ved behov følges op i ambulant regi efter patienten er udskrevet. Ligeledes kan samtalen tilbydes igen, hvis patienten fortryder ikke at have ønsket samtalen ved det første tilbud.

Med hensyn til omfang, indhold og tidspunkt for samtale afholdelse, skal der tages udgangspunkt i en samlet vurdering af patientens tilstand.

[Tilbage til top](#)

Fremgangsmåde

Samtalerne skal gennemføres systematisk ved brug af lokale kliniske vejledning / dokumentationsskema (jvf. bilag, som findes på det lokale center).

Samtalerne gennemføres på det sprog patienten angiver bedst at kunne forstå og tale. I tilfælde af at patienten ikke kan tale og forstå dansk – skal samtalen gennemføres via tolk.

Visse psykiatriske tilstande, som f.eks. demens, vanskeliggør gennemførelsen af eftersamtalen – i så fald, kan pårørende/værge tilbydes at deltage i samtalen.

Hvis patienten specifikt ønsker deltagelse af pårørende til samtalen, kan det lade sig gøre.

Eftersamtaler med børn og unge – og deres forældre/værge

Eftersamtaler med børn og unge på 17 år eller derunder:

- Barnet/den unge spørges om forældre/værge skal deltage i samtalen. Der er tre undtagelser for ikke at spørge:
 1. Det er uhensigtsmæssigt af behandlingsmæssige årsager,
 2. Barnet/den unge kan ikke overskue konsekvenser ved eget valg, eller
 3. Logistiske årsager, som at samle relevant personale kan udskyde afholdelse af samtalen.
- Forældre/værge skal orienteres om, at samtalen finder sted.
- Forældre/værge tilbydes en samtale med forældrekontakten.

Følgende forhold skal omtales:

1. Hvordan patienten oplevede den pågældende tvangsforanstaltning og den måde den blev gennemført på
2. Patientens opfattelse af årsag til og formål med den pågældende tvangsforanstaltning
3. Patientens vurdering af om man kunne have undgået tvang i den pågældende situation og i givet fald hvordan man skulle have forholdt sig
4. Patientens forslag til hvordan man i eventuelle fremtidige situationer kunne undgå tvang
5. Information om hvordan personalet opfattede årsagen til og formålet med tvangsforanstaltningen
6. Virkning og eventuelle bivirkninger ved den pågældende tvangsforanstaltning, fx ved medicinering
7. Andre forhold i relation til tvangsforanstaltningen, som må antages at kunne fremme formålet med samtalen

[Tilbage til top](#)

Ansvar og organisering

Den for behandlingen ansvarlige overlæge skal sikre, at en patient tilbydes 1 eller flere samtaler efter ophør af en tvangsforanstaltning. Dette ansvar kan uddelegeres.

Eftersamtalen tilbydes og gennemføres af en kvalificeret sundhedsperson på det afsnit, hvor tvangsforanstaltningen har fundet sted.

Lokal instruks kan indeholde fordeling af opgaven mellem de sundhedsfaglige personer.

Referatet af samtalen skal journalføres af det sundhedspersonale der har udført samtalen. Der udleveres en kopi til patienten, således at patienten får mulighed for at kommentere referatet. Patientens kommentarer dokumenteres i journalen.

Den enkelte afdeling er ansvarlig for at indarbejde en procedure for tilbagemelding af resultatet af samtalen til det behandlende personale.

Omfang og gyldighedsområde

Klinisk arbejdende personale ansat i behandlingspsykiatrien i Region Hovedstaden.

[Tilbage til top](#)

Referencer, lovgivning og faglig evidens samt links hertil

[Lov nr. 1111, Psykiatriloven § 4, stk. 5 \(Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien\)](#)

[Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelse om samtaler efter ophør af en tvangsforanstaltning på psykiatriske afdelinger, bekendtgørelse nr. 1493 af 14. december 2006](#)

[Vejledning 122/2006](#)

Relevant faglig evidens på området

- www.videnscentergennebrud.dk
- [Det Nationale Kvalitetsprojekt vedr. tvang i psykiatrien](#)

Publikationer, evalueringsrapporter – kan downloades via hjemmesiden.

Referencer

[Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelse om samtaler efter ophør af en tvangsforanstaltning på psykiatriske afdelinger, bekendtgørelse nr. 1493 af 14. december 2006](#)

Pkt 4 i [Vejledning om forhåndstilkendegivelser, behandlingsplaner, tvangsfiksering og tvungen opfølgning efter udskrivning mv. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger](#)

Se venligst ovenstående henvisninger og links.

[Tilbage til top](#)

Akkrediteringsstandarder, henholdvis DDKM og JCI

DDKM standarder

Vurdering og planlægning. 2.7.3 Frihedsberøvelse og tvang i psykiatrien.

JCI standarder

VU, BE

[Tilbage til top](#)

Bilag

Ingen

[Tilbage til top](#)